

Xemeneia fàbrica Sanson

Sant Just Desvern

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: C/ Indústria, 12.
Emplaçament Al costat de l'edifici Walden 7.

Coordenades:

Latitud: 41.380952468812
Longitud: 2.0681290706188
UTM Est (X): 422081
UTM Nord (Y): 4581466

Classificació

Número de fitxa 08221 - 177
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani Racionalisme
Segle XX
Any 1924
Autoria de l'element: Alfonso Peña Bœuf (enginyer) per La Auxiliar de la Construcció S.A (LACSA)
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BPU 33
BCIL número de registre 10226-I per aprovació de la Comissió d'Urbanisme del 7 de maig de 1987.
Data aprovació: dj., 07/05/1987 - 12:00
Número inventari IPAC 19308
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu

Titularitat	Privada
Titular:	2216902DF2821E
Fitxes associades:	
<u>Caixa d'escala del recinte industrial de la fàbrica Sanson</u>	
<u>Taller d'Arquitectura</u>	
Autoria de la fitxa	Marina Peris i David Torres Rodríguez- Kuanum
Data de registre de la fitxa:	dt., 22/10/2024 - 08:48

Descripció

Xemeneia amb una alçada impressionant de gairebé 100 m. Destaca no només per la seva monumentalitat, sinó també per la seva estructura de formigó armat, que en aquell moment era una novetat tecnològica. És de coronació irregular i en un inici tenia una escala de gat per a pujar al cim.

Aquest element industrial, està situat entre el complex residencial Walden 7 i el Taller d'Arquitectura dissenyat per Bofill. La xemeneia emergeix amb força entre les formes geomètriques i ondulades del Taller, creant un contrast estètic que subratlla l'enginy de l'arquitecte en reconvertir aquest espai d'origen industrial en un centre de creació i vida urbana.

A uns 18 m d'alçada respecte de la base de la xemeneia, es va construir a mitjans dels noranta un restaurant de forma circular amb un disseny modern i envoltat de grans finestrals. L'estructura de la xemeneia no només funciona com a espai gastronòmic, sinó que també actua com un mirador privilegiat, des d'on es pot observar el paisatge de Sant Just Desvern i l'entorn metropolità. La xemeneia de la Sanson, amb el seu caràcter robust i la seva integració harmoniosa en aquest complex, simbolitza la transformació d'una icona industrial en un espai contemporani que uneix arquitectura, història i funcionalitat.

Història

La xemeneia de la Sanson de Sant Just Desvern és un emblema del patrimoni industrial català i una de les construccions més distintives de l'àrea metropolitana de Barcelona.

La fàbrica coneguda com "La Sanson" va ser la primera planta posada en marxa per la companyia «La Auxiliar de la Construcción, S.A.», fundada el 1917. Situada a Sant Just Desvern, a poc més de 10 quilòmetres de Barcelona, la fàbrica va gaudir d'un gran reconeixement i prestigi durant els seus primers anys d'activitat. La seva xemeneia de formigó, la segona després de la metàl·lica, construïda el 1924, es va convertir en la més alta de tipus industrial a Europa, amb una alçada de 92 metres, convertint-se en un símbol de la fàbrica i de la potència de la indústria del ciment a la regió.

Durant dècades, la fàbrica va ser un dels centres de producció de ciment més importants de la zona. A mitjan segle XX, però, la creixent contaminació derivada de les seves activitats va generar conflictes amb la comunitat local, la qual cosa va portar al tancament de la fàbrica el 1968. La companyia va traslladar les seves operacions a una nova planta situada a Sant Feliu de Llobregat, prop de la pedrera 23.

A principis de la dècada dels 70, l'arquitecte Ricard Bofill va adquirir els terrenys abandonats de l'antiga fàbrica per edificar -hi el projecte del Walden-7 en tres fases i el seu Taller d'Arquitectura. Així, el que havia estat un centre industrial va ser rehabilitat per donar-li una nova vida com a espai creatiu i residencial entre els anys 1973 i 1975. Part de les antigues sitges de ciment es van reconvertir en la Casa-Estudi de

l'arquitecte i a tocar de la carretera es va construir la primera fase del complex residencial Walden-7, on actualment viuen gairebé mil persones. Aquesta intervenció és un clar exemple de com un espai industrial obsolet pot ser revitalitzat a través de la creativitat i la visió arquitectònica.

La xemeneia de la fàbrica Sansón que va ser dissenyada per l'enginyer Alfonso Peña Boeuf i va començar a funcionar el 1924, restà abandonada després de l'abandonament de l'activitat industrial. La restauració de la xemeneia va ser iniciada el 1984 per la Corporació Metropolitana de Barcelona, sota la direcció de l'arquitecte i poeta Joan Margarit amb l'objectiu de reconvertir l'espai en una zona d'oci i equipaments públics.

Més endavant, entre 1993 i 1996, l'arquitecte Alfred Arribas va projectar una remodelació del conjunt, que va ser completada pel dissenyador Joan Font. Aquesta remodelació va transformar els antics túnels de fum entre la xemeneia i els forns de ciment en un espai d'oci nocturn. A més, es va construir un restaurant suspès a uns 18 m. d'alçada al voltant de la xemeneia. A la part superior, la xemeneia acull un mirador amb vistes panoràmiques, a què s'accedeix mitjançant un ascensor interior amb sòl i sostre transparents, que permet als visitants gaudir d'una vista única de Sant Just Desvern i els voltants.

Bibliografia

ALVAREZ ARCE, Raquel; MARTÍNEZ RODRÍGUEZ, José Manuel M.; GALVAN DESVAUX, Noelia (2022). "De la Factoría Sansón a La Fábrica. La casa estudio de Ricardo Bofill o como habitar una ruina". *ACE Arquitectura Ciudad y Entorno*, núm. 48.

AMIGÓ BARBETA, Jordi; SOLÉ I UBEDA, Josep Lluís; MISERACHS, Xavier (1995). *Walden set i mig*. Ed. Ajuntament de Sant Just Desvern.

BRULL ANGELA, Pere (2001). Barrejo la meva història amb Sant Just. Edició a cura de l'autor, p. 423-442.

CARDONA, Daniel; DE FABREGUES-BOIXART, Oriol; FERRER, Xavier; GUASCH, David; MALARET, Antoni; MORAN, Josep; NUET, Josep; PANAREDA, Josep Maria; PÉREZ, Jordi; RENOM, Mercè (1987). *Sant Just Desvern, un paisatge i una història*. Ajuntament de Sant Just Desvern, Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

FONT GRASA, Pere; REVERTER SALA, Teresa (2010). *L'Abans de Sant Just Desvern: Recull gràfic 1870-1975*. Col·lecció Baix Llobregat. El Papiol: Editorial Efadós / Ajuntament de Sant Just Desvern, pp. 632-643..

MORETTI, Graciela (2010). "Poblados cementeros en Argentina y España". *Revista Arquitectos*, núm 26.

PÉREZ SÀNCHEZ, Miquel; ROURA NUBIOLA, Margarida; SANAHUJA TORRES, Dolors; SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1982-1986). *Catàleg i Pla Especial de Protecció i Rehabilitació del Patrimoni Arquitectònic de Sant Just Desvern*. Fitxa 33. Ajuntament de Sant Just Desvern.

VIDAL JANSÀ, Mercè (coord.); MESALLES, Jordi; PIZARRO, Lluís (2002). *Guia del patrimoni arquitectònic de Sant Just Desvern*. Fitxa 78, Arxiu Municipal de Sant Just Desvern. Sant Just Desvern.

Enllaços d'interès:

[Taller d'Arquitectura. Pobles de Catalunya](#)

[Mapa del patrimoni industrial de Catalunya](#)

<http://patrimoni.santjust.net/mobile/fotos/21>

